

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánlközásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

VI. évfolyam.

Szászsebes, 1902. Julius 29.

44. szám.

A révpartnál.

Csekély az olyan írók száma, a kik gondolataikat, szívük sugallatait kivált akkor, midőn fájdalmas és panaszos érzéseiket akarnák kifejezni, ezeket teljesen úgy, a mintát érzik, papírra tudnák vetni s ez által másokkal is közölni; ez csak nagyrítkán sikerül és a fájdalomnak, a panasznak tulajdonképeni kifejezése rendesen benn marad a tollban s az olvasó, ki az olvasmányba egész odaadással, bensőséggel belemélyed, az ilyen érzéseket rendesen a sorok közt találja meg, míg az olyan olvasó, ki csak futólag, minden nagyobb érdeklődés nélkül olvassa az ilyen iratot, mint közönséges haszontalan firát félre szokta dobni s mint teljesen érdektelennel nem foglalkozik többé.

Az igazi érzelem kifejezésével így van ezeknek a soroknak szerény írója is; sokszor villan fel agyamban sok szép és nemes eszme s mégis az ő teljes világosságában nem vagyok képes papírra tenni. Ilyenkor vigasztalásul csak az a képzelődésem marad meg, hogy talán majd akadnak lapunk tisztelt olvasói közt olyanok, kik valódi gondolatmenetemet megsejtik és átérzik s megbocsátanak czikkeim hiányosságáért.

Mert tény hogy az öröm kifejezését könnyebben eltaláljuk, mint a bánatét, de fájdalom, nálunk

erdészeti és vadászati altiszteknél még mindig a régi nóta járja s gyakrabban kell a panasz, mintsem az öröm hurjait pengetnünk, azokon pedig olyan nehéz a játszás!

Soraim élére a „Révpartnál“ felírást tettem, mert hiszen az emberi életben minden új fordulatot egy-egy révpartnak lehet tekinteni, pedig az erdészeti és vadászati altiszti kar életében ugyancsak sok az ilyen forduló pont.... Vannak olyan révpartjaink, melyekbe megelégedéssel evezhetünk, de vannak ismét olyanok, és pedig sokkal gyakrabban, melyekben kikötni már előre borsózik a hátunk, de kikötnünk mégis csak kell, mert tudjuk, hogy más irányba nem mehetünk.

Hogy az a révpart, a melybe tudtunkkal és elkerülhetlenül be kell eveznünk, nem fájdalmat és panaszt, hanem némi megelégedést s zavartalan és nyugodt életet nyújt-e, az leg-többször önmagunktól van függővé téve.

Mi midnyájan jól tudjuk azt, hogy az Isten nem azért rendelte a földnek használatát az embernek, mintha valamikor szüksége lenne reá, hanem csak azért, hogy azzal jóságát és kegyelmességét éreztetvén. az hirdetője legyen az ő dicsőségének; éppen így az erdőbirtokos nem csak azért látja el magát érdeinek védőivel, hogy azoknak csak ő maga lássa a hasznát, hanem azért is, hogy ő is hozzájáruljon az erdőgazdaság virágzóvá tételéhez s ez által a házanak is hasznót és dicsőséget szerezzen.

Az erdészet vagy vadászat szolgálata való-

ban szép és nemes hivatás, melynek ha valaki magát szentelte s ott révpartot ér, oly érzései támadhatnak, mint a sivatagon vándorlónak, midőn a rég óhajtott oázishoz ér. Ha azután itt még előléptetés, elismerés jutalmazza fáradozását, akkor kedves az a révpart, amelybe bele evezett.

A legnagyobb jutalom, mit ember ember embernek adhat, mindenesetre az elismerés s habár pályánkon ez nem mindig tart lépést a szerzett érdemekkel, mégis szívesen fogadjuk, mert hiszen ennél többet korunkban rendesen csak a „kegyencz“ kaphat. Kivált egyes magánuradalmaknál az elismerés az egyedüli jutalma az alkalmazottnak a csekély javadalmazás mellett.

A társadalomban talán nekünk van a legnehezebb és legveszedelmesebb hivatásunk s ezért talán legméltóbbak lennénk úgy az erkölcsi mint az anyagi jutalomra, mégis nekünk van ezekben legkisebb részünk. Pedig ott hol szinte folytonos életveszedelem közt teljesítünk szolgálatot, bizon ránk férne az elismerés mindkét fajtája.

E helyett gyakran érnek csalódások. Így például valamelyikünk megkapja a várva várt állást, vagy pedig az eddiginél jobbnak vélt állomásra lesz áthelyezve. Bizalmommal közeledik új helyéhez s ime, gyakran mindjárt az első lépésnél sajnálattal kell tapasztalnia, hogy öröme korai volt s a talált jólét helyett ott találja szemközt magával az önzést, a bizalmatlanságot, áskálódást, melyek mindegyike

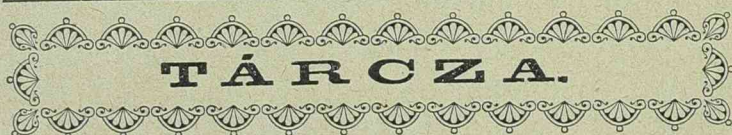
alkalmas arra, hogy legjobb szándékában akaraterejében megbénítsa, tettvágyát lelohassza, az anyagi gondok pedig teljesen lesujtják minden energiáját.

Elérünk tehát a révparthoz, melyhez annyi akadálylyal küzködve eveztünk, de ez a révpart csak ritkán nyújt megnyugvást, hanem abban kezdődik gyakran szenvedéseinknek szakadatlan láncolata.

A felettes hatóságok rendesen legjobb belátásuk szerint választják meg jelöltjeiket az egyes állomáshelyekre s ezek szinte jó kedvvel és teljes odaadással kezdik meg működésüket, mégis gyakran hamar beköszönt mindkét részen az elégedetlenség. Hja, ez már így szokott lenni a mai önzéssel teljes korunkban!

Több esetet tudnék felsorolni, hol a hivatásuknak minden tekintetben mintaszerűen megfelelő erdőőröket a helytelenül informált előljárók indokolatlan ellenszenve és haragja a végletekig üldözött s a félreértés vagy soha, vagy csak későn jutott napfényre, midőn már a szenvedett sérelmekért nem volt kárpótlás nyújtható.

Nagy szerepet játszanak a mi pályánkon a besugások is, melyek vagy a behizelgésnek, vagy a kenyéririgységnek a folyamányai, pedig úgy a besugók, mint azok meghallgatói megszívlelhetnék azt, hogy ez által gyakran nem csak egyes ember, de egy egész ártatlan család is pusztulásnak és nyomornak lesz martalékává.

A lápon.

Irta: **Balogh Béla** m. kir. erdészeti altiszt.

A láp! a láp! az ő nyugalmasan mély csendjével, titokzatos sötét belsejével, változatos állatvilágával úgy vonzott, olyan égető vágyat keltett lelkemben, hogy mindig róla álmodoztam, mindig róla beszéltem s az képezte vágyaimnak netovábbját: vajha egyszer egy igazi nagy láp szívébe hatolhatnék hogy rejtekeit felkutatva állatvilágát tanulmányozhassam s egyuttal vadászszenvédelyemet is kielégíthessem. Addig vágyakoztam, addig sóhajtoztam a vizivadászat gyönyörei után, míg végre megszánt Diána istenasszony és elvitt a nádasok birodalmába mulatni, örömben tobzódni.

Az 1896-iki tavasz a délvidéken igen korán köszöntött be. Február vége felé olyan gyönyörű, meleg

volt az időjárás, hogy egy-egy csöndes estén ezrivel vonult el a vándormadár L. város fölött. Olyan alacsony huztak, hogy tisztán ki lehetett venni szárnyaik suhogását; hát még azt az örült hangzavart hagyne hallotta volna az ember! Volt ott kacs, szürke gém, kanalas és vörös gém, szélkiáltó, szárcsa, buvár, sárszalonna és csak Isten tudja, még mi mindenféle fajtája a vízi szárnyasoknak, olyanok is, melyeknek még a hangja is ismeretlen volt előttem és ez a hatalmas madártömeg mind a Dunaszigetek mocsárvilágának tartott. Órák hosszat ácsorogtam esténként a város szélén és sóhajtozva hallgattam a közeledő, majd távolodó hangokat.

Egy este azután kitört belőlem a rég elfojtott keserűség. Miért is vagyok oly szegény hogy vágyaimmal ennek a városnak a falai közt kell maradnom akkor, a mikor mások, a módosabbak boldogan tisztogatják fegyvereiket és örömujjongva gondolnak a perczre, melyben a prűszkölő gőzös röpti őket a Dunaszigetek felé, a madárvilág eldorádójába.

Valóban. ha ilyen dolgokat tapasztalunk, nem csoda, hogy néha csüggedés szállja meg lelkünket.

Mig viszontha emberi, kivált pedig szakunkbeli hivatásunkra gondolunk, lelkünk felemelkedik s a jó szándék győzedelmeskedni fog, buzdítva minket bátran törni előre kitűzött célunk felé. A fő dolog az, hogy a szándékunk és elhatározásunk erős és tántoríthatatlan legyen.

Most egy új révpartot jelöltünk ki, melyet bár mily küzdelem árán elérni erősen feltettük magunkban s ez a révpart az Országos Erdészeti és Vadászati Altiszti Nyugdíj és Segélyegyesület s ezt a révpartot el is fogjuk érni, ha feltett szándékunktól semmi körülmények közt el nem térünk, hanem bátran törtetünk előre kitűzött célunk felé. Ez lesz a mi legfontosabb révpartunk s működésünk legszebb határárköve, mely mellett megnyugodva kipihenhetjük majdan az élet fáradsalmait.

Igaz, hogy ennek a révpartnak elérése nagy küzdelembe, áldozatokba kerül, de hiszen nagy célokat nem is lehet kicsinyes eszközökkel elérni.

Legyen tehát a minket vezérlő iránytű mindig eme célba vett egyesületünk felé irányítva s ha valamelyikünk gyöngülni, habozni találna a küzdelemben, edződjék meg újra abban a tudatban, hogy a révpart, a melybe bevezetni szándékozunk, nem csak a mienk, de családjainké is, melyben azoknak és kivált

azoknak szándékozunk enyhe pihenést előkészíteni.

Isten segedelme legyen velünk ebben a küzdelemben, valamint azután is a biztos révben!

Répay Albert

m. kir. erdőőr.

Állandó és ideiglenes csemetekertek.

Közli: Kudi József erdőaltiszt.

Az, a mit a csemetekerteknek erről a két neméről a tankönyvek és a szaklapok útján tudunk, mindössze csak annyiból áll, hogy az állandók lehetőleg az erdőtest közepén, kényelmesen hozzáférhető területen, jó talajon létesítendőek, míg az ideiglenesek követik a vágásokat, vagy más erdősitendő területeket.

Az állandó csemetekertek előnyei képen azt szokták felhozni, hogy a telepítési költségek nem ismétlődnek, a jókarban tartás és ápolás sem kerül sokba s így kedvező domborulati viszonyok között, midőn a csemeték szekéren s egyáltalán könnyen szállíthatók az erdő bármely zugába, tehát sík és dombos vidéken legjobban ajánlhatók. Az ideiglenes kerteket pedig leginkább a magas hegységben szokták ajánlani, hol a csemetéket különben emberek vagy állatok hátán kellene az ültetés helyére vitetni, a mi az erdősitést igen megdrágítaná; további előnyük pedig az volna, hogy a csemeték ugyanazon éghajlati és talajviszonyok között nevelkednek, mint a melyek közé a kiültetés után kerülnek s így könnyebben fogamzanak meg s mindenesetre nagyobb ellenálló képességgel is bírnak már azért is, mert kiszédésük és elültetésük helye olyan közel esik egymáshoz, hogy az átszállítás közben alig van idejük a kiszáradásra.

Keserűségemnek nyilván hangosan adtam kifejezést, mert nyomban ezután léptek zaja közeledett és megjelent előttem a központi erdőmester ur hatalmas atléta alakja.

— Hát Ön mit morfondéroz itt egyedül? — kérdezte mosolyogva, mialatt jóságos szemeivel egész közletről fürkészte arczomat.

— Fáj a szívem, erdőmester ur, hogy nem mehetek a Dunaszigetekre.

— No, ha csak az a baj, hát muljon el szívének a fájdalma, mert az idén Önt is magammal szívem a vadászatra, még pedig csupán csak Önt, sőt kalaúzt sem viszünk magunkkal mert én jól ismerem a lápot. De nem most megyünk, hanem majd csak júliusban, mikor ezer madár helyett ötször annyit találunk s mikor a láp világa gyönyörrel tölti el a szívet.

Ezen az estén boldogan tértem pihenőre!

* * *

Julius vége felé, egy gyönyörű reggelen Nagy-Becserekre röpitett a személyvonat, hol kiszállva

nyomban kocsira ültünk és kivitettük magunkat a dunaparra, hol a szerb halászoktól egy könnyű lélekvesztőt béreltünk, abba beleraktunk puskát, tarisznnyát s azután magunk is letelepedvén a parányi járműre, neki vágunk a nagy Duna sima tükreinek.

Az erdőmester ur nem csak kitűnő vadász, hanem passionátus csolnakos is volt és kis csónakunk úgy röpi a vizen, mint a sirály. Az „Osztrova“ sziget körvonalai mind jobban kidomborodtak a távolság ködéből; gyorsan közeledtünk ahhoz a sárgás-zöld sávhoz, mely a sziget északi oldalán elterülő hatalmas nádasst jelezte. Még egy pár hatalmas evezőnyomás és a csónakunk csöndes fordulással befuródott a zizegő nádasba.

A kormányt kezelő erdőmester mint tapasztalt vadász és vízjáró itt hamar rátalált a törésre, a melyen tovább lehetett hatolni, ott bent azután a vízi növényzet mindig megmutatta, hogy hol járunk.

Ott, hol a vízszínen a vízi nimfa nagy levei lebegnek zöldes-fehér tulipán virágaikkal, ott mély a

Ez olyan tan, mely ellen siker kilátásával legföllebb csak egy elismert szaktektintély szállhatna sikra s ha mindössze 6 évi tapasztalatom mellett mégis arra vállalkozom, teszem azt teljes tárgyilagos bírálat reményében s önálló, minden befolyástól menten eszközölt megfigyeléseim szülte igazságokra támaszkodva. Ezek alapján pedig ki kell jelentenem, hogy az állandó csemetekertek előnyei kivált magas hegy-ségi lúczfenyveseinkben olyan aránytalanul nagyok az ideiglenesekkel szemben, hogy éppen megfordítva: az állandó csemetekerteket kell leginkább a magas hegy-ségben ajánlanunk, míg az ideiglenes kerteket — ha azoknak egyáltalán van létjogosultságuk — csakis kedvező domborulati és vadállományi viszonyok között, lombos erdőkben tarthajuk czélszerűeknek.

A felső vidéken nincsenek is a szó szoros értelmében vett ideiglenes vagy vándorkertek, hanem igenis van számtalan apró csemetekert, mely „ideiglenes” elnevezés alatt lett ugyan telepítve, de azután folytatólag 8—10—15 éven át műveltettek, úgy, hogy ezen kertek sem az igeiglenesek jellegével, sem azok előnyeivel nem bírnak s mégis az állandó kertek jó tulajdonságait is nélkülözik.

Mert a vándorkert legfőbb előnye az, hogy a vágás sorrendjét követi, azaz ha tudom, hogy 2 éves csemetével kell erdősitenem, már most telepítem oda a kertet, a hová a vágás majd 2 év múlva kerül; de ha nem akarom az ideiglenességet olyan szigorúan venni, nem akarok évről évre folyton vándorolni s esetleg egy félfordaszakra, 8—10 évre telepítem meg a kertemet, akkor ezzel már átmentem az állandó kertekhez. Ez a módosítás azonban csakis a vágásoknál lehetséges, de hol marad még az a számtalan szétszórt felujtandó tisztás, kiegészítendő fiatalos és pótlásra váró régibb erdősítés? Ezek miatt mégis csak van szükségem a fővölgyben, a közlekedési út mentén is legalább minden vágássorban egy-egy nagyobb

csemetekertre, melyből szükségletemet fedezhessem, ha csak nem akarom magamat annak kitenni, hogy egy mellék gerinczről le egy darabon a fővölgyön végig s aztán ismét egy másik mellékgerinczre kellessék felvitetnem a csemetéket. Akkor már mégis csak egyszerűbb és könnyebb a csemetét mind a fővölgyön végig, minden nevezetesebb mellék torkolatnál tenyészteni s ezen kisebb központokból széthordatni, mert ez az előadottak szerint jóformán semmibe sem kerül, mivel a munkások rendesen úgy sem hálnak a beerdősítendő területen, hanem a téli vontatók kalyibáiban, miért is reggelenként igen könnyen vihetnek magukkal annyi csemetét, a mennyit aznap elültethetnek.

Egyáltalában nem tudom felfogni, hogyan lehet 2—3 éves lúcz nagy jegenyefenyő felhordásától irtózni, mikor 1000 darabnak a súlya a gyökerek között levő földdel sem haladja meg az 5 kilogrammot. Másként van ez az iskolázott vagy lomblevelű csemetéknél: ott már számot tevő tényező a szállítás, azért tehát inkább itt van helyén az ideiglenes csemetekert.

(Folytatás következik.)

Kérdések és feleletek.

Szíveskedjék a szerkesztőség lapunkban közölni, hogy a felesketett erdőőrök kötelesek-e utadót fizetni s ha fel vannak mentve, minek alapján? H.

A közutakról szóló 1890 évi I. törvényczikk 25. § szerint: Ezen tartozás alól fel vannak mentve a következők: d) a pénzügyőrök, a szemlészeket is ide értve, a vasuti pályaőrök, törvényhatósági és községi hajduk, a fegyházak, államfogházak, börtönök és fogházak őrei, az erdővédek és mezőrendőrök. Nyilván való tehát ebből, hogy az erdőőrök személyüket illetőleg

víz, ott a talajt növénytörmelékkal hordja tele a víz sodra; másutt meg a törongy képezett zöld szőnyeget a víz fölött s ezen a lebegő bársonyon guggolt a növényvilág boszorkánya, a „metyely-torzsa”; alakja olyan, mint a kalarábé, kék, gömbölyű, puffadt, minden állatnak pedig halálos méreg. Olyan, mint a pöfeteg.

— Üssön csak rá! — biztatott az erdőmester mosolyogva, mire hozzávágtam a tartalék lapáttal. Mintha kék láng csappott volna elő, a mint a mérges penészport tompa puffanással egyszerre szétlővelte.

Ennek a növénynek a gyökere a büzös iszapba mélyed le, mely embert és állatot egyaránt elnyel, ha az véletlenül bele téved. Óvatosan siklottunk át ezeken a veszedelmes helyeken.

Tovább haladva, a nád sűrűbb, a víz zavarosabb kezdett lenni. Itt már a vízi perkáta fut fel a nád buzogányos szárain s az elecs szép ernyős virágai hajladoznak a gyékénykák zöldje között. A talaj kavicsos és nem szokott mindig vízzel elborítva lenni.

Végül ott, a hol a harmatkását termő czikkászár

kezd sűrű bozótot képezni, melyen keresztül törtetve kalapunk és zsebeink megtelnek azzal az apró növény-maggal, melyet a földhözragadt szegény emberek eledelül is használnak, ott már olyan sekély volt a víz, hogy megfeneklettünk.

— Látja, barátom, — szólalt meg az erdőmester — ha a csónakos nem ismeri az útmutató növényeket, úgy bele bódulhat a nád rengetegébe, hogy soha többé nem talál ki belőle s nyomorultan ott kell vesznie.

A csónakot kihúztuk a partra, oda kötöttük egy kidőlt vén fűzfa törzséhez és neki vágtunk csak amugy gyalogszerrel az irtatlan bozótban.

A mint ezen a bozótban, mely testszin virágu fűrtjeivel valóságos rengeteget képez, áttörtettünk, szemeink elé tárult az, a mit kerestünk: egy gyönyörű sziget. Különös levelű dús növényzetével, korhadt fátörzsével, kápráztató színpompájú virágaival, melyeket a vadméhek ezrei leptek el, ez a sziget valóban gyönyörű látványt nyújtott. — Nem maradnánk meg itt egy kis ideig, hogy bele heveredhessünk ebbe a

nem kötelezhetők kézimunkára vagy annak váltságára, ha azonban ház vagy földbirtok után meg vannak adóztatva, akkor az ezen adóknak megfelelő utadót kötelesek megfizetni, mert itt már nem mint erdőőrök, hanem mint ház vagy földbirtakosok szerepelnek.

Mióta erdészeti szolgálatban állok, mindig volt 2—3 sőt néha több vadászkutyám is előbbi állomáshelyemen még sem kellett ezek után adót fizetnem, míg most csak egy vizslám van s ez után mégis 5 korohát kell évenként fizetni. Szíveskedjék a szerkesztőség felvilágosítani, hogy ezt az adót joggal követelhetik-e rajtam. Foglalkozom továbbá vizslák idomításával is, Kérdés már most, hogy a csak 2 hónapra tanításra elvált ebek után köteles vagyok-e szinte adót fizetni, vagy nem?

Polcz József
körerdész.

Az ebadót, illetve annak mérvét megyei szabályrendelet alapítja meg s így ha megyéjünkben a vadászkutya után 5 korona van kiróva, ezt bizony köteles megfizetni, míg ellenben a csak tanításra elvált kutyák Onnél meg nem adóztathatók, de természetesen ezt be kell bizonyítani; az ilyenek után az adó gazdájuk lakóhelyén fizetendő a tulajdonosok által.

Névjegyzéke

azoknak, kik az alakuló Országos Erdészeti és Vadászati Altiszti Nyugdíj és Segély Egyesület tagjai óhajtanak lenni.

Sorsz.	Név.	Lakhely.	Utolsó posta
1013.	Rothländer Görgy Szonta		
1014.	Draguleszko M.	Pancsova	
1015.	Naszlady Sándor	Pilis-Maróth	
1016.	Maisiu Kontantin	Szocsán	Resicza

virágtengerbe s megfürösszük testünket annak kedves illatárjában? — kérdeztem a nagy lépésekkel előre törtető erdőmester urat. — Itt olyan gyönyörű minden!

— De nem ám felelte ez vissza, mert naplementig el kell foglalnunk állásainkat s odáig még ugyancsak sokat kell gázolnunk. Egyébként pedig ez alatt a virágszőnyeg alatt ezer halál lappang; nem ajánlanám, hogy itt megpihejen, a viperáknak eldorádójában.

Önkénytelenül is borzadva tekintettem magam körül, hogy lássam a virágszőnyeg alól kiemelkedni a rézszínű, zöld koczkás fejet, mely ezt a veszedelmes hullót jellemzi, de hiába mert a siri csöndet semmi mozdulat sem zavarta meg, csak néha hallatszott ki a nádasból a vöcsöknek csukláshoz hasonló hangja.

Beljebb haladva a sziget kopárabbá kezdett lenni. A szinpompás virágok helyét a vörös fűz törpe bokrai foglalták el, egyes helyeken a víz sodra által oda hordott kavics tette a földet terméketlenné, közte a nádgyökér és a korhatag fatörmelék. Ennek a helynek

Sorsz.	Név.	Lakhely.	Utolsó posta.
1017.	Suvtez Mózes	Prebul	N. Zorlencz
1018.	Weyberth Pál	Kóspallag	Mária Nosztra
1019.	Polyák Gyula		
1020.	Álcsák József	Morgó	Szokolya
1021.	Pultz Simon	G. Szöllös	Nagy-Koszmály
1022.	Polcznes István	Nemeti	G. Szt. Benedek
1023.	Szlávik József	Kerektó	"
1024.	Szedlacsák József	Németi	"
1025.	Polgár János	Csejkő	Garam-Ujfalu
1026.	Sedivi János	B. Berencze	Ujbánya
1027.	Polcz József	Bisse	Siklós

Hasznos tudnivalók.

A hosszú élet titka. Egy jeles tudós, Jean Finot, könyvet írt a bölcseségről a melylyel hosszú életünk lehetünk e földön. A témája minden esetre érdekes, az is, a mit mond róla. Mindnekeelőtt tudományos alapon konstatálja Finot, hogy az emberek túlnyomó nagy része idejének előtte hal meg. Minden eleven természet életének rendes hossza az ötszöröse annak az időnek, a meddig nő. Az ökör négy esztendő koráig nő, és tizenhat esztendeig él, a ló öt éves koráig nő és elél 48 esztendeig. Az ember 20 éves koráig nő, a természet törvénye szerint 100 esztendő korában kellene meghalnia. És mégis, a ki száz esztendő kort ér, ritka kivétel. Ennek pedig az az oka, hogy az ember minduntalan vétkezik az élete ellen. Tudományosan bebizonyított dolog ugyan, hogy az emberi élet átlagos hosszúsága ma nagyobb, mint régente volt, a mi kizárólag az orvosi tudomány érdeme, de azért még korántsem értük el azt a határt, a melyet elérni módunkban volna. Az orvosi tudomány erejét vette sok, egykor gyilkos kórságnak, átvitt a mindennapi életbe sok okos elvet: de még máig se tudta fölverterezni a lelkeket az ártó gyönyörűség és élvezet kísértései ellen. A mértéktelen sörivás tömérdek ember életét megrövidíti, mert szívelzsirosodást okoz. Munkhenben az elhaltak egyharmadrésze a sok sörivástól eredő szívbajban pusztul el. A dohányzásnak is több az áldozata, mint a hogy általában hiszik: ellenben az alkohol

zátony jelegét kölcsönözte a kavicsos hordalék és a lejtősebb részeket elborító dunai zöld és barna héju kagylók tömege. Az iszapos partoldalban pedig katlanszerű lyukak látszóttak, mikbe a közeledő léptek zajára a teknősbékák százai siettek elrejtőzni.

(Vége következik.)

ADOMÁK.

Helyt állott... Zsivány: A pénzedet! atyafi, mert különben halál fia vagy.

Paraszt: Ha az a másik itt nem volna, nem kapnád meg, de így nem bánom, kirabolhatsz.

Zsivány: (megijedve visszafordul, hogy ki lehet az a másik, mert egyedül gondolta magát)

Paraszt: (furkosbotjával nagyot ütve a zsivány fejére, hogy az eszméletlenül összerogy): Ne oda nézz, itt van az a másik!

A huszár a menyekben. Szörnyen megunta már a huszar a lóvakarást, szerszámpuczolást stb. s egy útközeten komolyan mormogja magában:

— Bárcsak elvinni már egy ágyugolyó.

Meghallotta ezt egy közel álló vén huszár s rámondul.

— Mit! hát azt hiszed, hogy a másvilágon nem kell dolgozni? Ott is, ha eső kell, vizet hordasz: aztán dörgetni segítesz, meg a menyköveket eregeted; a csillagokat este kirakod, reggel beszeded, nappal kipuczolod.

mérsékelt élvezése inkább hasznos, mint ártalmas. De se sör, se nikotin annyi embert időnek előtte sirba nem visz, mint az, hogy az emberek szuggerálják maguknak az öregséget, még mielőtt okuk volna rá, hogy magukat öregnek érezzék. Ez tulajdonképpen a haláltól való félelemnek egy oktalan és ártalmas fajtája, mert ki mennél hamarabb kezd bucsuzkodni az élettől, annál hamarabb el is megy. Inkább a fiatalsághoz ragaszkodjék az ember, mint az öregséggel kacérkodjék és igyekezzék magát fiatalnak érezni, a meddig csak lehet. Ne ijedjen meg attól, hogy a haja megőszült, az ötven esztendő még csak az élet dereka és nem az öregség kezdete. Az ember ne kívánozzék nyugalomba, a míg bírja a munkát, mert — ez tudományosan megállapított igazság — a tétlen ember hamar vénül, míg a munka kitünő erőtartó. A haláltól pedig ne féljünk, mert nemcsak a lélek halhatatlan, a test is az, nem mulik el, csak a formáját változtatja.

KÜLÖNFÉLÉK.

Személyi hírek. Az apatini m. kir. erdőhivatal bezdáni erdőgondnokságában július hó elsejével a következő altisztek lettek II.-od osztályu m. kir. erdőőrökké előléptetve; Kuthi János, Schreiner Mihály, Nagy Károly és Kiss Ferenc. Az illetőknek megérdemelt előléptetése alkalmából sok szerencsét kívánunk.

Áldásos buzaszem. Érdekes eredményt ért el Kvatsák Nándor szerb-elleméri jegyző egy buzaszemmel. Ebből a buzaszemből amelyet elültetett, tndniillik huszonhat kalász nőtt ki, holott a legerősebb szem is legfeljebb három-négy kalászt szokott hozni. Föltéve, hogy egy kalászban csak ötven buzaszem is volna, ez az egy mag ezerháromszázat termett, amiről Magyarországon még sohasem hallottak. Marton Andor, a becsei gazdasági egyesület titkára, a napokban fölkereste a szerb-elleméri jegyzőt és azt a tanácsot adta neki, hogy a csodás buzaszemből eredő magokat külön földterületbe ültesse, hogy a buza termékenységet ki lehessen próbálni. Kvatsák Nándor a tanácsot meg is fogadta.

Óriási tölgy. Bajorország erdeinek legnagyobb tölgyfáját, a Falkenfels mellett állott Szent-János-tölgyet január 1-én legyűrte a vihar. Az óriási, tíz méter körületű törzs fölapritása közben, a fa belsejében 1.05 méter távolságra a kéregtől két darab bádogra festett képet találtak, melyek negyven-hatvan centiméter nagyok és vasrostélylyal fődöttek voltak. A képek korhadtt fatömeg között 1.20 méternyire voltak egymástól nyugatról keletre nyuló irányban, úgy hogy a fának akkor, midőn a képek be lettek illesztve, már négy méter körületűnek kellett lennie. Amennyire a tölgy évgyűrűiből következtetni lehet, e fa a tizenhatodik században már korán vén példány lehetett és a két kép és beillesztése alkalmával is már háromszázévesnél idősebb lehetett. A képeket mintegy meternyi erős fagyűrű nőtte körül, erre szintén további háromszáz évre lehetett szükség.

Vegyenek gyereket! Az eset, mely itt alább következik, egészen maga helyett beszél s kár hozzá kommentárt fűzni. Szatmáron történt a dolog a minap. A piacra kiállt Kozma Kosztáné, borhidi oláh asszony a hároméves fiacskájával és majdnem egészen komolyan azt mondotta:

Vegyenek gyereket!

És már-már meg is vették a gyereket, amikor egy

rendőr észrevette a dolgot és beszüntette a vásárt. A rendőrségen aztán azzal mentegetődzött az oláh asszony, hogy elviselhetetlen nyomora miatt kénytelen eladni a fiát, mert másból már nem tud pénzt csinálni. Nem volt kényes a jó asszony, nem követelődzött egyszerűen hat koronáért akarta odaadni a gyermeket.

Ködágyuzás. A tengeren utazók s a tengerparton lakók akárhányszor sajátos, az ágyulövődözéshez hasonló zajt tapasztalnak, a melynek eredetét megmagyarázni nem tudják. Ez a különös dörgés rendszeren forró nyár idején hallható, a mikor a levegő csaknem egészen tisztá és a nagy gőzölés köde már szertefoszlott. A természet e csodás játékáról már Verolamo Baco is megemlékezik. A múlt században nagyon sokan hallották, s mindenütt azt hitték először, hogy ágyuznak. Valószínű, hogy a rejtelmes hang a köd szétoszlásakor támadt villámos erő robbanása. Brok E. belga tudós kiderítette, hogy a titokzatos lövések ereje, iránya és tartama különböző és hogy a hang inkább a levegőköri változásokkal, mint a tenger vizével van kapcsolatban. Európában Calais és Samsgatte között lehet hallani a ködágyuzást.

Revolver éjjeli támadások ellen. Elmesélt egy revolvert szerkesztett valami amerikai ember éjjeli támadásokkal kalmára. A revolver tulajdonképpen csak abban különbözik az eddigiektől, hogy a csőve alatt egy kis izzólámpa van alkalmazva, amelyet egy battéria táplál a revolver agyában. Ha lakásunkba betörő toladodik be éjszaka, egyszerűen megnyomunk egy külön kis rugót s akkor az izzólámpa, amelynek világosságát tükröcskék fokozzák, megkezdí működését, s a betörőt megvilágítja, bennünket pedig sötétségében hagy. Ha a revolvért elsütöttük, akkor az izzólámpa kialszik, s a védekezőt megint csak a jótékony sötétség burkolja be.

Az elpirulás. Az elpirulásról mint betegségről értekezik egy londoni folyóiratban egy angol orvos-professzor. Általában nem tartják beteg embernek azt, a ki pirulni tud, még azt sem, a ki hamar elpirul. Fiatal leánynak például egy csöppet se kell szégyenkeznie azon, ha — szégyellős egy kicsit és arcát hamar előnti a szemérmes pirosság. Egyáltalában derekabb dolog, ha valaki könnyen elpirul, mint ha valaki egyáltalában képtelen ilyesmire. Előfordul azonban írja a professzor, hogy az elpirulásra való hajlandóság valósággal betegség számba megy. Van nő, a ki minduntalan elpirul, akár van rá oka akár nincs: a mi természetesen kellemetlen annak, a ki szeretné, hogy „érdekesen halvány“ legyen az arca. A tanár kezelt egy fiatal angol kisasszonyt, a kit az elpirulásra való nagy hajlandósága képtelenné tett arra, hogy társaságba járjon. Mert az elpirulással rendszeren együtt jár a megzavarodás is: az ember azt se tudja, mit mond, se lát, se hall. Az elpirulásra való nagy hajlandóságot a legtöbb orvos az általános idegesség egy tünetének tartja, az angol tudós azonban azon a nézeten van, hogy ez egy külön betegség, a melyet tanulmányozni kellene. Valami veszedelmes vagy csunya betegségnek azonban ő sem mondja.

Gyümölcs-kura. A földieperéről és a pöszméről írja a következőket egy német lap; A gyümölcsökben sok a cukor, amely tudvalevőleg leggyorsabban működő forrása az izomműködésnek, továbbá vannak bennük savak és ásványok, ezek között főként mész, amely a csontképződésre elkerülhetlenül szükséges. De a többi ásvány is, amely a gyümölcsökben feltalálható, mint például a nátrán, a foszfor és a vas s egyéb. mutatja, hogy a gyümölcs élvezése mennyire üdvös az egészségre, különösen pedig

hasznos a gyermekekre a mértékletes gyümölcsévés. Egy értekezésben, amely a mérszertartalmu növények jelentőségével foglalkozik, a következő olvasható: „A gyermekek csontjainak és fogainak a fejlesztésére nagyon ajánlatos a szamóca és a pöszméte. A szamóca 14:2. a pöszméte 12:2. a szőlő és a szilva tiz percent meszet tartalmaz. A szamócában és a pöszmétében azonkívül nagy mennyiségű vasoxid van, amely tudvalevőleg az élegülést szabályozza s ennek következtében valósággal orvosa a gyermekeknek. Az a nap, amelyen a gyermek nem kap gyümölcsöt, ugyszólván elveszett a helyes táplálkozás szempontjából. Természetesen csak másfél esztendő gyermekektől fölfelé lehet ezt a gyümölcskurát alkalmazni s bélbajosnak nem szabad a gyermeknek lenni. A gyümölcs-sav épp úgy igazgató, mint a sósav.“

A proféta szakállá. A proféta szakállának a száalai az izlam hívőire nézve a legbecsesebb ereklyék. A Skrip című görög ujságnak Brussából. Kis-Azsiából most azt jelentik, hogy Juszuf Kessannak, az ottani politechnikai iskola titkárának két száala volt a proféta szakállából. Örökség útján jutott hozzájuk, s odaajándékozta őket két mecsetnek. Az egyiket a Phiga-mecsetnek, a másikat a Bastsi Ibrahim-mecsetnek. A két ereklyét az előirt formaságok szerint a szentségek közé sorozták, s általános tisztelet környezi őket. A két mecset azóta bucsujáró helylyé vált. A proféta szakállát mindig nagy tisztelettel vették körül, arra esküsznek is az igazhívő mohamedánok.

Szerkesztői üzenetek.

Tauber Libor urnak, Herencsvölgy A M. E. kiadóhivatala Ungváron van. **Szeesódy György** urnak, Zánka Előfizetése csakugyan október 31-én jár le. **Janitsek Antal** urnak, P. Toldi. Igazsága van, mert nem 2 hanem 4 koronát kaptunk s így az év végeig van előfizetve. **Schiópu Miklós** urnak, Ósáncz. Az alapszabály tervezetből több példányt, valamint a 37 és 38 számot elküldtük. Köszönet a buzgóságért! A jelentkezőket sziveskedjék arra is figyelmeztetni, hogy az alapszabályok jóváhagyása ügyében felterjesztendő kérvényt lapunk jövő számában kezdjük közölni s így a kiket ez érdekel, jól tesszik, ha az év végeig a lapra előfizetnek. Az előfizetés az 5 óra 3 kor. 34 fillér, tehát nem olyan nagy áldozat, mit bárki is meg ne hozhatna.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

Pályázat erdőőri és erdőlegényi állásokra.

2234/1902. sz. — Az alulírott m. kir. főerdőhivatal kerületében megüresedett két (2) III-ad osztályu erdőőri illetve előléptetés esetén két (2) II. osztályu erdőlegényi állásra az állományszerű illetményekkel pályázat nyitattik.

Az erdőőri állásokra pályázók felhivatnak, miszerint az 1897. évi XXXI. t. cz. 37. §-ban körülírt szakképzettségüket, az államerdészet szolgálatába ujonnan belépni kívánók pedig ezen felül: ép, erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképeességüket kincstári erdészeti orvos, illetve vármegyei főorvos vagy honvéd törzsorvos által kiállított bizonyítvánnyal, valamint életkorukról és illetőségükről tanuskodó anyakönyvi kivonattal, továbbá erkölcsi bizonyítvánnyal és a hivatalos állami nyelvnek szóban és írásban való tökéletes birását igazoló okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt ké-

vényüket folyó évi augusztus hó 15-éig alulírt m. kir. főerdőhivatalnál nyújtsák be.

Kellő tájékozás végett megjegyeztetik hogy az erdőlegényi állomásokra pályázóktól az idézett törvényszerű minősítést kimutatása nem követeltetik, Ungvárt, 1902. évi július hó 2-án. M. kir. főerdőhivatal.

Allást keres

Magyarország bármely részén egy 30 éves járási erdővéd, ki az erdőőri szakvizsgát jó eredménnyel letette, nyelvismerete magyar, katonakötelezettségének mint szolgálatvezető őrmester tett eleget. Az erdőgondnoksági irodai teendőkből, valamint az erdészet és vadászat minden ágában kellő jártassággal bír. Az állást bármikor elfoglalhatja. Címét e lap kiadóhivatala közli. 4—5

Vadászat és Állatvilág.

Vadászati zoológiai és kinológiai képes szaklap **Bársony István** és **Fónagy József** közreműködésével szerkeszti **Parthay Géza**. Előfizetési ára egész évre 8 kor., fél évre 4 korona. Mutatvány-számokat díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, Rottenbiller-utca 30. szám.

Szárnyasaink.

Az egyedüli magyar nyelvű baromfitenyésztési képes szaklap foglalkozik a baromfitenyésztés összes ágaival, betegségeivel és ezek gyógykezeléseivel. A lap az Országos Baromfitenyésztési Egyesület hivatalos közlönye és **Parthay Géza** igazgató szerkeszti. Előfizetési ára egész évre 8 korona, fél évre 4 korona. Mutatvány-számokat szívesen küld a kiadóhivatal:

Budapest, Rottenbiller-utca 30 szám.

Skaba Károly H.

Budapest, VI., Váci-körút 33. sz.

A gyár alapított 1865. évben.

Ajánlja saját gyári raktárát, mindennemű vadászfegyverekben, revolverekben, pisztolyokban, kardokban, satkantyukban, vadász, vivo és sporteszközökben fegyverrészek és löeszközökben valamint mindennemű lőszerben.

Wänzel, Werndel és Kropatschek karabélyok mindig raktáron vannak.

Javitások is elfogadtatnak.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói.
A nagyméltósági Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsátása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthező számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia és angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megéveszteti óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyújthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő esászári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltósági Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

STEGMANN JÁNOS könyvnyomdája
Szász-Sebesen

elvállalja minden könyvnyomdai munka gyors és csinos elkészítését a legolcsóbb árak mellett.

Névjegymegrendeléseknél mintával is szolgálók és azok a megrendelés napján eszközöltetnek.

MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB és LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

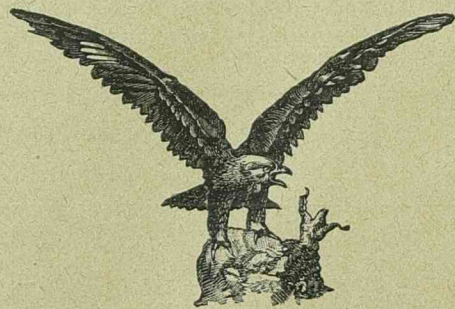
BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. és KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTALÁLÓJA A RÉMONTŐIR
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ORÁK ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
KÉSZPENZÉRT VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE

JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEGYZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN és BÉRMENTVE.

Dr. Lendl Adolf
világhírű

zoologiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szörmés vadat kitömésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészi kivitel.

Budapest, II. Donáti u. 7.

A természet és Halászat

állattani, vadászati és halászati képes folyóirat. Egy évre 6 kor. Megjelenik havonként kétszer.

Mutatványokat ingyen küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.